

Netknipsels #034 week 22/2003 **de Biotheek**

Biotheek Netknipsels #34 week 22 | 28 mei 2003

Nu maandag start de (vijfde) Week van de Biologische Landbouw. De wegens de feestdag wat kortere Netknipsels staat helemaal in het teken hiervan. Voor nog meer informatie verwijzen we u graag naar <http://www.bio10op10.be/>. En zoals het hoort ter gelegenheid van een feestelijke week, staken we de website van BioForum Vlaanderen in een geheel nieuw kleedje. Voortaan kan u op basis van een wekelijks veranderingsritme het reilen en zeilen van de biosector in Vlaanderen en daarbuiten volgen en zijn er her en der extraatjes te bespeuren (zoals onze poll). Neem een kijkje op <http://www.bioforum.be/start.asp>.

Hartelijke groet,

Dirk Verdickt, eindredactie.

In dit nummer:

NATIONAAL

Platform vraagt sterker biobeleid in Vlaanderen
Productie biovoedsel daalt terwijl verkoop stijgt
Pleidooi voor eigen bioproducten en sterker beleid
Voorstelling bioweek 2-8 juni '03 Thema 'Bio dicht bij huis'
2 juni 2003 > Studienamiddag Bio Dicht Bij Huis

NATIONAAL

Platform vraagt sterker biobeleid in Vlaanderen

Er bestaat een brede consensus over de maatschappelijke meerwaarde van de biologische landbouw en over de wenselijkheid van een stimulering van de sector. Het Vlaams Platform voor de Biologische landbouw dat meer dan 175 middenveld- en sectororganisaties verenigt, ijvert in de campagne '10 op 10 voor de biologische landbouw' voor een groei van de biosector in Vlaanderen tot 10% in 2010. Ook de Vlaamse regering nam deze doelstelling op in haar regeerakkoord.

Op het terrein moeten we vaststellen dat de omschakeling naar bio moeizaam verloopt. Op 5 jaar tijd is het aantal bioboeren verdubbeld. Maar ondanks deze groei palmt de biosector eind 2002 niet meer in dan 0,60% van het totale landbouwareaal. Het laatste jaar stagneerde het aantal bioboeren: eind 2002 waren er twee bioboeren minder dan eind 2001. Veel kandidaat-omschakelaars aarzelen, en enkele stopten met bio.

Daar zijn verschillende concrete oorzaken voor:

- Afzetproblemen waardoor Vlaamse bioboeren hun producten maar moeizaam bij de consument krijgen (bv. problemen met groenten en melk begin 2002).
- Onduidelijkheid over steunmaatregelen voor omschakelende boeren (bv. hectaresteen bio, mogelijkheden van begeleidingsmaatregelen bij omschakeling)
- Onwetendheid over wat biologisch boeren in de praktijk inhoudt.
- De gangbare landbouw in Vlaanderen is zeer intensief. Aangezien bio extensivering betekent, kunnen heel wat boeren dan geen kant meer uit door de zware investeringslasten die op hun bedrijven drukt. Omschakeling naar bio is dan duidelijk nog een stap te ver.

Paradoxaal genoeg kunnen we vaststellen dat de verkoop van bioproducten er steeds op vooruit gaat en het aandeel bioproduktie zelfs ruim overstijgt: 2,2% van al het voedsel dat vorig jaar over de Belgische toonbanken ging, was biologisch. Natuurvoedingswinkels worden steeds professioneler. Het assortiment bio in de belangrijkste supermarktketens breidt uit. Beide distributiekanelen verkopen meer dan 80% van alle biologische producten. Ook de verkoop van biologische voeding via de korte keten steeg. Bij voedselteams, groenteabonnementen of rechtstreekse verkoop bij bioboeren is de band klant en boer heel nauw en worden kostenopslorpande tussenschakels vermeden.

Het gat tussen het beperkte bio-aanbod en de ruime vraag naar bioproducten wordt dichtgereden door een aanzienlijke import. Dat vele bioproducten moeten worden ingevoerd, verhoogt in de eerste plaats de milieukost. Buitenlandse bioproducten invoeren betekent immers lange transportafstanden en extra milieuvervuiling. Ten tweede mist de Vlaamse biosector zo uitgelezen: de biologische landbouw kan zijn rol onvoldoende opnemen als duurzaam en perspectiefrijk alternatief voor de klassieke landbouw in Vlaanderen. Met het jaarthema 'Bio dicht bij huis' wil het Vlaams Platform zelf de aandacht van de consument vestigen op streekeigen bioproducten en op de brede verscheidenheid van initiatieven rond rechtstreekse verkoop. Het Platform neemt allerlei initiatieven om streekeigen en rechtstreeks vermarkte bioproducten te promoten. Zo zijn er de opendeurdagen, biomarkten en info-activiteiten tijdens de bioweek, of de nieuwe website waarop alle rechtstreekse bioverkooppunten verzameld zijn (meer info: zie bijgevoegd overzicht).

Naast aandacht voor de consumptie van bio, moet ook de productiezijde extra gestimuleerd worden. In Groot-Brittannië werd een succesvolle promotiecampagne voor Britse bioproducten gevoerd door de Britse overheid. Nu bestaat daar 35% van de bioconsumptie uit binnenlandse producten. En dat cijfer wil de Britse overheid optrekken tot 70%. Het Platform verwacht ook

van de overheid dergelijke inspanningen.

De Vlaamse overheid een integraal beleid uitvoeren om bio een nieuwe dynamiek te geven. Daarom formuleert het Vlaams Platform voor de Biologisch Landbouw naar aanleiding van de bioweek 2003 volgende beleidseisen zodat de Vlaamse landbouw meer kan profiteren van de marktkansen die zich steeds verder ontwikkelen:

- Ketenmanagers zijn essentieel voor een goede afstemming tussen vraag en aanbod. De twee huidige personen zijn duidelijk te weinig. We dringen er op aan dat hiervoor bijkomende mensen en middelen, voorzien worden. De concrete taakinvulling van deze bijkomende personen moet in overleg met de sector bekeken worden.
- Een communicatiecampagne over bio naar de boeren moet uitgebouwd worden, ook via de bestaande gangbare boerenorganisaties. Zowel over de inhoud van bio, als over alles wat met ondersteunende maatregelen voor geïnteresseerde gangbare boeren te maken heeft.
- Ook de consument mag niet vergeten worden. Veel consumenten kopen geen bioproducten omwille van de hoge prijs. Het Platform vraagt fiscale maatregelen om het prijsverschil tussen bio en gangbaar te verkleinen: afschaffen laag BTW-tarief voor kunstmest en pesticiden, lagere BTW voor bio-horeca en biotextiel, de helft van de controlekost gedragen door de overheid en een hogere afdracht voor pesticiden aan het grondstoffenfonds. Buiten deze concrete eisen is het echter uiterst belangrijk dat alle andere bestaande maatregelen die nu in het Vlaams actieplan voor biologisch landbouw vermeld worden, ook onverkort uitgevoerd worden.

Voor meer informatie:

Geert Gommers, Velt, 03/281.74.75 – geert.gommers@velt.be

(Bron: Persbericht Vlaams Platform Biologische Landbouw, 23-05-2003)

Productie biovoedsel daalt terwijl verkoop stijgt

Vijfde Week van de Biologische Landbouw

(tijd) - De verkoop van biologische producten stijgt jaar na jaar. Maar de biologische landbouw in Vlaanderen volgt die trend niet. Vorig jaar daalde het aantal Vlaamse bioboeren zelfs. Om daar verandering in te brengen, is 'Bio dicht bij huis' het thema van de vijfde Week van de Biologische Landbouw. Het doel is de verkoop van binnenlandse bioproducten op te krikken.

Het gaat goed met het biologisch voedsel. Je kunt er niet meer naast kijken in de warenhuizen en natuurvoedingswinkels worden steeds professioneler. Volgens het Vlaams Platform voor de Biologische Landbouw, een koepel van 178 organisaties, was 2,2 procent van al het voedsel dat vorig jaar in ons land werd verkocht, biologisch. Met de biologische landbouw gaat het een stuk minder goed. Tussen 1998 en 2001 verdubbelde het aantal bioboeren bijna, maar vorig jaar was er een lichte daling. Lichtpunten in 2002 waren de stijging van het aantal boeren die rechtstreeks aan de consument verkopen (+12 procent) en een stijging van de biolandbouw in Wallonië (+14 procent). Vijf jaar geleden startten het Vlaams Platform voor de Biologische Landbouw en de Vlaamse regering de campagne '10 op 10 voor de biologische landbouw'. Tegen 2010 moet in heel Vlaanderen 10 procent van alle landbouw biologisch zijn. Die doelstelling ligt nog heel ver weg. Op dit moment wordt in Vlaanderen slechts 0,6 procent van de totale landbouwoppervlakte biologisch bewerkt. Import Het Nederlandse bioareaal groeide vorig jaar met 10 procent tot 2,2 procent van het totale landbouwareaal. Daarmee is Nederland een middenmoter in Europa. Koplopers zijn Oostenrijk (11,3 procent), Zwitserland (9,7) en Italië

(7,9). Omdat de biologische landbouw in Vlaanderen te stimuleren, koos het Vlaams Platform voor de Biologische Landbouw voor 'Bio dicht bij huis' als thema van de vijfde Week van de Biologische Landbouw. Die loopt van 2 tot 8 juni. De bedoeling is bioproducten van eigen bodem in de kijker te zetten. Vandaag wordt meer dan de helft van de biologische producten in Vlaanderen geïmporteerd. Volgens de bioboeren betekent het niet-gebruiken van kunstmest of pesticiden niet alleen minder vervuiling, maar ook minder energieverbruik. Dat voordeel valt weg als je bioproducten over grote afstanden transporteert. Een biowortel overvliegen vanuit Nieuw-Zeeland vergt 235 keer meer energie dan de energiebesparing dankzij de biologische teelt, klinkt het. Maar die regel gaat niet altijd op. Voor zongerijpte tomaten uit Spanje, die per vrachtwagen naar Vlaanderen worden vervoerd, is tot tien keer minder energie nodig dan voor tomaten uit gestookte Nederlandse serres. Het Platform vindt dat de Vlaamse regering bijkomende inspanningen moet doen. 'Ketenmanagers' moeten de vraag en het aanbod beter op elkaar afstemmen. Daarnaast moeten fiscale maatregelen de prijs van bioproducten laten zakken. Vandaag zijn bioproducten in de winkel gemiddeld 30 tot 50 procent duurder dan gewone producten. Dat komt omdat biologische landbouw arbeidsintensiever en kleinschaliger is, maar ook en vooral omdat de andere landbouwproducten te goedkoop zijn. Volgens de bioboeren wentelt de gewone landbouw milieukosten af op de samenleving. Al is biologisch eten niet zo duur als vaak wordt gedacht. Uit een Duits onderzoek bleek dat de extra kosten voor een gezin van vier personen 45 euro per maand bedragen.

Steven Samyn

(Bron: De Financieel-Economische Tijd, 27 mei 2003)

Pleidooi voor eigen bioproducten en sterker beleid

(BELGA) = "Bio dicht bij huis". Dat is het thema van de vijfde Week van de Biologische Landbouw, die plaatsvindt van 2 tot 8 juni. De eigen biologische landbouwproducten worden er in de kijker geplaatst. Die zijn niet alleen goed voor het milieu (kortere verplaatsingen), maar ook voor de portemonnee (goedkoper dan geïmporteerde producten). De organisatoren dringen tegelijkertijd aan op een sterker biobeleid in Vlaanderen om de stagnatie van het aantal bioboeren te keren.

Het Vlaams Platform voor de Biologische Landbouw bestaat uit 178 organisaties: milieu- en consumentenverenigingen, derdewereldorganisaties, maar ook gemeentebesturen en gemeentelijke milieuraad. Onder het motto "10 op 10 voor de Biologische Landbouw" wil het Platform dat tegen 2010 in heel Vlaanderen 10 procent van alle landbouw biologisch is. Ook de Vlaamse regering nam dit in haar regeerverklaring op.

Maar die doelstelling is ook na vijf jaar campagne voeren nog heel ver weg. Op dit moment wordt in Vlaanderen slechts 0,6 procent van de totale landbouwoppervlakte biologisch bewerkt. Het laatste jaar stagneerde het aantal bioboeren. Eind 2002 waren er zelfs twee bioboeren minder dan het jaar voordien. "Veel landbouwers die willen omschakelen van de traditionele naar de bio-teelt aarzelen. Anderen stoppen zelfs met bio. Afzetproblemen, onduidelijkheid over steunmaatregelen en de moeizame omschakeling, zijn mogelijke verklaringen", zegt het Platform.

Paradoxaal genoeg is de verkoop van bioproducten er steeds op vooruit gegaan. Van al het voedsel dat vorig jaar werd verkocht, was 2 à 3 procent biologisch. Het bio-gamma in natuurvoedingswinkels en supermarkten wordt steeds groter. Ook de verkoop van biogroentenabonnementen of rechtstreekse verkoop bij biolandbouwbedrijven zit in de lift.

Het 'gat' tussen het beperkte Vlaamse bio-aanbod en de ruime vraag naar bioproducten wordt dichtgereden door een aanzienlijke import. "Dat is jammer, niet alleen voor de gemiste kansen

voor de Vlaamse landbouwsector, maar ook omwille van het milieuvervuilende langeafstandstransport", zegt het Platform.

Het Platform kiest resoluut voor bio dicht bij huis, want dat is duurzamer. Immers, als je bioproducten van hier koopt, is de transportafstand niet zo lang en wordt het milieu minder belast. Daarnaast is dit een goede zaak voor de portemonnee van de consument: want veel tussenschakels tussen consument en producent vallen weg.

Naar aanleiding van de Week van de Biologische Landbouw legt het Platform enkele beleidseisen voor aan de Vlaamse regering. Zo moeten er meer "ketenmanagers" komen (vandaag zijn ze met 2) die de vraag en het aanbod beter op elkaar moeten afstemmen. Voorts moet er geïnvesteerd worden in een betere communicatie met de landbouwers (wat houdt de omschakeling in, welke steunmaatregelen zijn er?). En tot slot zouden fiscale maatregelen (bijvoorbeeld afschaffen van laag btw-tarief voor kunstmest en pesticiden) ervoor kunnen zorgen dat de prijs van bio-producten omlaag kan.

De Week van de Biologische Landbouw wordt een week om te proeven en te genieten, met biomarkten, bezoeken aan biobedrijven, winkels en boerderijen. Meer dan 40 biologische bedrijven openen de deuren voor geïnteresseerden, maar daarnaast zijn er nog tientallen info- en doe-activiteiten gepland, evenals een symposium in het Vlaams Parlement.

(Bron: Belga, 26 mei 2003)

Voorstelling bioweek 2-8 juni '03 Thema 'Bio dicht bij huis'

Van 2 tot en met 8 juni organiseert het Vlaams Platform voor de Biologische Landbouw voor de vijfde maal de Week van de Biologische Landbouw. De Week van de Biologische Landbouw wordt een week om te proeven en te genieten, met biomarkten, bezoeken aan biobedrijven, winkels en boerderijen. Meer dan 40 biologische bedrijven openen de deuren voor alle geïnteresseerden, maar daarnaast zijn er nog tientallen info- en doe-activiteiten gepland, evenals een symposium in het Vlaams Parlement. Dit jaar wil de campagne detailhandel en consumenten aansporen om te kiezen voor 'bio dicht bij huis'. De overheid moet extra maatregelen treffen om boeren vlot te kunnen laten omschakelen naar de bioteelt.

Tijdens deze Week van de Biologische Landbouw wil het Vlaams Platform zoveel mogelijk mensen laten kennis maken met de voordelen van deze duurzame landbouwmethode. De tientallen activiteiten zijn gericht op het grote publiek, maar ook naar de beleidsverantwoordelijken; zij moeten immers de weg voor de biologische sector effenen door de productie en de afzet te ondersteunen.

Activiteitenkalender:

• Maandag 2 juni: studienamiddag bio dicht bij huis

Tijdens het symposium wil het Platform aan de hand van enkele praktijkverhalen de knelpunten en mogelijke oplossingen in kaart brengen voor een verdere groei van bio in Vlaanderen. De oplossingen worden getoetst aan de mening van een panel van deskundigen en marktdeelnemers. Afspraak pers: 16u00 in het Vlaams Parlement te Brussel, zaal de Schelp.

• Woensdag 4 juni: biohappening Muntplein Brussel

Voor de tweede keer reeds wordt de wekelijkse biomarkt op het Muntplein omgetoverd tot een ware biohappening met allerlei info-, verkoop- en degustatiestands. Er loopt eveneens een tombolawedstrijd voor de aanwezigen, met trekking om 13u30. Afspraak pers: 11u30 op het Muntplein te Brussel, aan de Nederlandstalige infostand.

• **Zaterdag 7 - zondag 8 juni: opendeurdagen bij 40 biobedrijven in Vlaanderen**

Veertig bioboeren of verwerkers van bioproducten openen de deuren tijdens het weekend. Iedereen is welkom om van nabij kennis te maken met de teeltwijze. Naast rondleidingen op de bedrijven zijn er meestal ook infostands, animatie en eet- en drinkgelegenheid. Afspraak pers: op afspraak of vrij bezoek - zie overzicht op www.bio10op10.be.

• **Lokale bio-activiteiten**

Een 40-tal activiteiten verspreid over heel Vlaanderen - zie bijgevoegd overzicht., met onder andere:

- Info-avonden of -activiteiten in Brugge, Tielt, Heist, Wachtebeke, Gent, St-Lievens Esse, Zomergem, Heist-op-den-berg, Oud-Turnhout, Lommel, Sint-Truiden, Lommel, Leuven, Brussel en Baal.
 - Biomarkten of -verkoopstanden in Tielt, St-Niklaas, Heist-op-den-berg, Brussel en Leuven.
 - Proeverijen en demonstraties in Veurne, Torhout, De Panne, Gent, Lokeren, Gierle, Schoten, Neeroeteren, Lennik, Leuven en Londerzeel.
 - Bio-picknicks in Gent en Leuven.
- Afspraak pers: op afspraak of vrij bezoek

Acties:

Naast deze activiteiten lanceert de Vlaams Platform voor de Biologische Landbouw dit jaar nog heel wat nieuwe initiatieven.

• **Website www.biodichtbijhuis.be**

In het kader van het jaarthema 'bio dicht bij huis' lanceert het Platform de website 'bio dicht bij huis'. Verspreid over Vlaanderen bestaan talrijke lokale en regionale groenteabonnementen en andere biologische korteketen-initiatieven (thuisverkoop, markten,...). De website www.biodichtbijhuis.be bundelt al deze initiatieven en biedt de mogelijkheid tot rechtstreekse interactie met de initiatiefnemer. Op een overzichtskaart kan de surfer bijvoorbeeld een afhaalpunt van biogroenten in eigen streek zoeken en rechtstreeks doorklikken naar een invulformulier om een proefabonnement te bestellen. De verdere administratieve afhandeling en bevestiging gebeurt door het gekozen abonnementsysteem. De surfer kan via de site ook meer te weten te komen over het aanbod en de producent van elk verkooppunt op de kaart.

• **Actie 'Biofruit op school'**

Scholen kunnen zich abonneren op een wekelijks stuk biofruit voor alle kinderen. Het Platform werkte samen met de sector een aanbodlijst van biofruit uit voor de scholen. In samenwerking met enkele Logo's (Lokaal gezondheidsoverleg) wordt dit initiatief volgend schooljaar gepromoot bij de Vlaamse basisscholen.

• **Biobox**

Dit is een nieuw initiatief van Velt. De Velt-lesgevers en bioschakels kunnen door een school uitgenodigd worden voor een les over biologische landbouw. Aan de hand van een koffer met een aantal producten kunnen allerlei verhalen rond bio verteld worden, o.a. over de teeltwijze, de wetgeving en de controle, maar ook over de thema's die passen binnen het jaarthema 'Bio dicht bij huis': transportafstand en de tussenschakels tussen productie en verkoop. De inhoud van de koffer kan variëren naargelang de spreker, de klas of het seizoen. Deze actie richt zich tot de Vlaamse basisscholen.

Voor meer informatie:

Bioweek: Bond Beter Leefmilieu, Karen Hiergens, tel. 02 / 282.17.46 of Stefaan Claeys, tel. 02 / 282.19.41, <http://www.bio10op10.be/>, 10op10@bbly.be

(Bron: Persbericht Vlaams Platform Biologische Landbouw, 23 mei 2003)

2 juni 2003 > Studienamiddag Bio Dicht Bij Huis

Bioweek 2003

Op maandag 2 juni 2003 wordt een studienamiddag georganiseerd die handelt over het thema Bio dicht bij huis. Daar wordt ingegaan op de paradox waarmee de Vlaamse biosector vandaag geconfronteerd wordt, namelijk enerzijds de afzetproblemen bij de lokale (regionale) bioproductie en anderzijds de toeleveringsproblemen in de distributie.

Deze situatie resulteert in heel wat frustraties en onzekerheden, waardoor het groeipotentieel van de Vlaamse biosector onvoldoende benut wordt.

De recent aangestelde bio-ketenmanagers kunnen een belangrijke bijdrage leveren in het opsporen en oplossen van concrete knelpunten in de afzetketen. Naast een situatieschets met enkele concrete voorbeelden zal hun werk dan ook één van de thema's worden die tijdens de studienamiddag belicht worden.

Dit symposium tijdens de bioweek vormt een jaarlijks trefpunt voor sectordeelnemers, verenigingen en overheden.

Praktisch

De studienamiddag gaat door op maandag 2 juni, van 14u00 tot 17u00 in het Vlaams Parlement, Leuvenseweg, Brussel.

De hoofdingang van het Vlaams Parlementsgebouw bevindt zich in de Hertogstraat.

Deelnemen aan de studienamiddag kost 12,50 euro per persoon.

Wegbeschrijving

Het Vlaams Parlement ligt in het hart van Brussel en is vlot bereikbaar met het openbaar vervoer.

Op 10 minuten wandelen van het centraal station ligt het Vlaams Parlement (Hertogstraat). Aan het einde van het Park van Brussel ligt dwars op de Wetstraat de Hertogstraat.

U kan ook de metro nemen tot de halte Madou, op 200m van het Vlaams Parlement.

Als u met de wagen komt, moet u er rekening mee houden dat parkeerplaatsen in Brussel schaars zijn.

De dichtstbijzijnde parkeergarage ligt in de Wetstraat.

Programma

- * 13u30 Onthaal en koffie
- * 14u00 Welkom en inleiding
- * 14u05 De paradox in de Vlaamse biosector (Paul Verbeke, Ketenmanager)
- * 14u20 Knelpunten in de keten in kaart gebracht voor 3 sectoren:
 - Aardappelen/akkerbouw (Etienne Persyn, Teler en zaakvoerder Arpobel)
 - Zuivelsector (Wim De Middeldeer, Commercieel verantwoordelijke BiomelkVlaanderen cvba)
 - Tuinbouw (Dirk Thienpont, Aankoper Biofresh Belgium NV)
- * 15u05 Koffiepauze
- * 15u30 Panelgesprek met vertegenwoordigers van alle schakels in de keten. (Moderator: Ben Van Heukelom, Radio 1)
- * 16u45 Conclusies en slotbeschouwing (Ben Van Heukelom, Radio 1)
- * 17u00 Slotdrink

Schrijf in voor de studiedag

http://www.bio10op10.be/bioweek_studienm.php

(Bron: <http://www.bio10op10.be/>, mei 2003)

INTERNATIONAAL

Ten hemelen gevaren

Colofon

De Biotheek Netknipsels worden uitgegeven door Bioforum Vlaanderen in het kader van het Biotheekproject. De Biotheek is hét informatie- en documentatiecentrum voor de biologische landbouw en voeding, te bereiken via www.biotheek.be of 078/151 152.

Deze knipselkrant verschijnt wekelijks met actuele informatie over de nationale en internationale biosector. De berichten worden zonder tekstwijziging (hooguit ingekort) geknipt en geplakt, met vermelding van hun bron. Samenstelling: Koen Huybreghts, Dirk Verdickt en Erik Krosenbrink. Abonnementenadministratie: Dirk Verdickt. Momenteel wordt de knipselkrant verzonden naar ruim 800 relaties voornamelijk binnen de sector en de overheid.

Aan- of afmelden kan via de website: surf naar www.bioforum.be en klik op 'Nieuwsbrief' in de horizontale menubalk. Oude nummers kunnen steeds opgevraagd worden bij biotheek@bioforum.be